

DİB YAZMA ESERLER KÜTÜPHANESİNDE BULUNAN 000598 ENVANTER NUMARALI KUR'AN-I KERİM'İN TEZHİP SANATI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Gülşen ASLAN ELKİKAN

Dr. Öğr. Üyesi, Hitit Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, El Sanatları Bölümü-Çorum, gulsenaslanelkiran@hitit.edu.tr, <http://web.hitit.edu.tr/gulsenaslanelkiran>, ORCID: 0000-0002-2573-3054

Aslan Elkıran, Gülşen. "DİB Yazma Eserler Kütüphanesinde Bulunan 000598 Envanter Numaralı Kur'an-ı Kerim'in Tezhip Sanatı Açısından Değerlendirilmesi ". ulakbilge, 57 (2021 Şubat): s. 304–312. doi: 10.7816/ulakbilge-09-57-12

ÖZ

Yazma eserler, kültür mirasının en önemlileri arasındadır. Türkiye'de çeşitli kütüphanelerde, müzelerde yazma eserler muhafaza edilmektedir. Araştırma, Diyanet İşleri Başkanlığı Yazma Eserler Kütüphanesinde bulunan 000598 envanter numaralı Kur'an-ı Kerim'in tezhip sanatı açısından değerlendirilmesini amaçlanmıştır. Araştırmada elde edilen görsellere kütüphanede yapılan araştırma sonucunda ulaşılmıştır. Çalışma betimsel araştırma yöntemine göre yapılmıştır. Yazmada kullanılan hat çeşidi Hüsnü Hat çeşitlerinden Reyhani hattıdır. Renk ve motif özellikleri incelendiğinde Selçuklu dönem özelliklerini yansıttığı tespit edilmiştir. Tezhipli sayfalarda kullanılan renklerin genelde canlılığını koruduğu, yazma eserde çok az da olsa yıpranma olduğu görülmüş olup genel durumu iyidir.

Anahtar Kelimeler: Kur'an-ı Kerim, tezhip, yazma eser

Makale Bilgisi:

Geliş: 15 Kasım 2020

Düzeltilme: 11 Aralık 2021

Kabul: 19 Şubat 2021

Giriş

Kuran, Vakfiye gibi eserlerin el ile yazılanları el yazması adını almaktadır. El yazmaları çok önemli kültürel miraslardandır ve bu nedenle çok iyi muhafaza edilmesi gerekmektedir. El ile yazının yazılabileceği her alana el yazması yazılabilir. Araştırmada kağıda yazılan el yazmalarından Kuran-ı Kerim konu olarak seçilmiştir. Kuran-ı Kerimin Hz. Osman döneminde ilk olarak mushaflaştırıldığı bilinmektedir.

Noktalama ve harekeleme işaretleri hicrî birinci asırda yazının daha kolay okunması amacıyla kullanılmış olup, Halil b. Ahmed el-Farahidî'nin gayretleriyle hicrî ikinci asırda ise yazının daha düzenli olması sağlanmıştır. Çin'den gelen esirlerin kâğıdı yaymalarıyla el yazmacılığı daha bilinir olmuş ve bu nedenle papirüs yerine kâğıt tercih edilmiştir (<http://www.yazmalar.gov.tr>). Araştırmacılar el Yazmalarını; Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığına bağlı kütüphanelerde, müzelerde, il halk kütüphanelerinde ve Vakıflar Genel Müdürlüğünde gerekli izinleri alarak inceleyebilmektedir.

30/07/2010 tarih ve 63186 sayılı olurla yürürlüğe giren Kültür ve Turizm Bakanlığı Yazma Eser Kütüphanelerinde araştırma, yazma ve eski basma eserlerden yararlanma imkanı araştırmacılara sunulsa da (<https://teftis.ktb.gov.tr>) imkanların kısıtlılığı yapılan araştırma esnasında gözlemlenmiştir. İncelenen eser, bahsedilen olurla Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı Yazma Eserler Kütüphanesinden araştırılmıştır.

Diyanet İşleri Başkanlığının dijital ortamında Arapça yazılmış bilgilendirmeden eserin 464b varlığında Sultan mührü bulunduğu, Nameyn Efendi Ebü'l-Hayr es-Seyyid el-Hâcc Muhammed tarafından vakfedildiği ve eserin 1a varlığında es-Seyyid el-Hâcc tarafından (<https://yazmaeserler.diyaret.gov.tr>) yazıldığı bilgilerin derlenmesiyle anlaşılmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığının elektronik adresinde yapılan araştırmada kullanılacak görseller kullanıma açılmamış olup araştırmacının bizzat yerinde gözlem yapmasıyla görsellere ulaşılmıştır. Bu bağlamda yapılan araştırmanın evrenini Diyanet İşleri Başkanlığı Yazma Eserler Kütüphanesinde bulunan Kur'anı Kerimler oluştururken, 000598 envanter numaralı Kur'anı Kerimdeki tezhipli eserler örneklem olarak seçilmiştir. Bu bağlamda tezhip sanatı tanıtılarak araştırmacılara katkı sağlaması amaçlanmıştır. Tezhip, kökeni Uygurlara kadar dayanan altınlama anlamına gelen tezyini sanatlarımızın en önemlilerindendir.

Tezhip sanatının uygulama alanlarına bakıldığında bilhassa el yazması Kuran-ı Kerimleri tezyinlemek için yapıldığı farkedilmektedir. Türk tezhip sanatı, zaman içerisinde din, dil gibi kültürel etkileşimlerle günümüzdeki üslubunu oluşturmuştur (Aslan Elkan,2012:2).

Tezhip sanatı bulunduğu döneme göre üsluplaşmıştır. Örneğin Selçuklular döneminde geçmelerin, geometrik bezemenin hakimiyeti eserlerde farkedilmektedir.

Zencereklerin Çini tasarımlarında örneğine az rastlanılmaktadır fakat Tezhip Sanatında zencirek, ulama, bordür, üç iplik ismiyle bilinen çok sayıda çeşidi görülmektedir. Zencerekler; el yazmalarında yazı ile tezhipli kısmı ayıran tezyinlerde kullanılmaktadır. Geometrik tasarımlar nerede uygulanırlarsa uygulansın geometriyi doğru kullanmayı da beraberinde getirir. Eserin içine yerleştirilen bütün motifler dikkatli ölçümler gerektirmektedir (Bakır, 1999:214) , (Öztürk, ve Türkoğlu, 2016: 172-173).

Anadolu Selçuklular devrinde çok çeşitli uygulama alanlarına kompozisyonlar uygulanmıştır (Mülayim,1982:70). Bu uygulama alanlarından birisi de şüphesiz kâğıt (murakka) üzerine uygulanan tezhip sanatı olmuştur. Fatih Sultan Mehmet hem ilme hem de sanata çok büyük önem veren bir padişah'tır. Sarayda nakkaşhane geleneğini başlatmış olup esir düşen sanatçıların sanatını icra etme olanağını sağlamıştır.

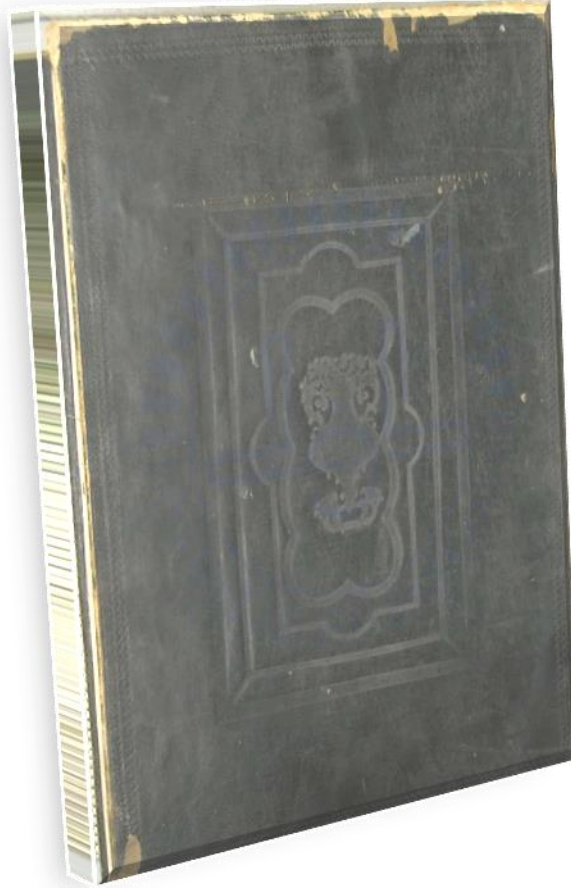
Anadolu ve Edirne'den dönemin ünlü müzehhiplerini ve kitap sanatının diğer kolları olan sanat alanlarının sanatçılarını Topkapı Sarayına getirtmiştir (Ünver, 1953: 12) ve (Aşıcı, 2007:36). Bu uygulamadaki amacın sanatçıların birbirinin üslubundan deneyimlerinden etkilenecek kültürümüzü ve değerlerimizi yansıtacak Türk Sanatına özgü eserler icra etmeleri olduğu düşünülmektedir.

15. yüzyıl Fatih Sultan Mehmet dönemi eserlerinde Babanakkaş ekolünde tezhip yapılan alandaki zemin renginde lacivert ve altın tercih edilmiştir. 15. yüzyıl dönemi özelliği gösteren el yazması kitaplarda serlevha ve zahriye sayfalarının tezyinatı çok yoğun olarak yapılmıştır. Araştırmaya konu olan Diyanet İşleri Başkanlığı Yazma Eserler Kütüphanesinde bulunan 000598 envanter numaralı el yazması Kuran-ı Kerim de Fatih dönemi özelliği göstermektedir. Yapılan araştırma kapsamında öncelikle eserin cildi, zahriye tezhibi, serlevha tezhibi, sure başı tezhibinin tezyini özellikleri açıklanmaya çalışılmıştır.

Diyanet İşleri Bakanlığı Yazma Eserler Kütüphanesi

Eser adı	:	Kur'an-ı Kerim
Envanter no	:	000598
Dewey Yer numarası	:	297.11
Dili	:	Arapça
İstinsah Tarihi	:	15 Cemâziyelevvel 846 (21 Eylül 1442)
Varak Sayısı	:	ii+465 varak
Yazı Türü	:	Reyhani, Nesih, Mensur
Satır sayısı	:	9
Kâğıt türü	:	Krem renğinde filigranlı kâğıt
Mürekkep	:	Siyah, Kırmızı
Müstensihin İsmi	:	Abdurrahim el-Halvetî b. Şemsüddin et tebrizi, müstensih ö. 856.

Eserin Cildi

Resim 1: 000598 Envanter nolu Kuran-ı Kerimin Cildi (DİB). c Fotoğraf: Gülşen Aslan Elkuran

Kur'an-ı Kerim; alt, üst kapak ve sırttan oluşmaktadır. Siyah deri renkte cilde sahiptir. İç içe geçmiş iki dikdörtgenin ortasına $\frac{1}{4}$ formdaki dikdörtgeni kesecek şekilde katlama noktalarına yarım daireler yerleştirilerek oluşturulan tasarımın ortasına yine $\frac{1}{4}$ formda birbirini kesen yarım dairelerle tasarım yapılmıştır. Bu yarım dairelerin içerisinde XVI. yüzyıl sonrasından itibaren görülen, XVIII. ve XIX. yüzyılda ise yaygın süsleme biçimi olan şükûfe (çiçek) üslubundaki vazolu çiçek tek başına kitap kapağı üzerine baskı tekniğiyle uygulanmıştır. Cilt kapağının iç kenarı ucuna ve cildin sırtına gelecek şekilde birbirini takip eden zikzaklı çizgiler yapılmıştır.

Zahriye Tezhibi

Resim 2: 000598 Envanter nolu Kur'an-ı Kerimin Zahriye Sayfası (DİB). Fotoğraf: Gülşen Aslan Elkuran

Eserin 1a varağında es-seyyid el- hâcc Muhammed el emin tarafından yazılan Nameyn Efendi Ebûl Hayr es-seyyid el- hâcc tarafından vakfedildiği yazılmıştır. Varağa ortalanmış şekilde armudi formda şemse tasarımı yapılmıştır. Şemsenin ortasında tahrirli altın kuzu ile çevrili kenarları dendanlı yatay dikdörtgen yapılmıştır. Bu yatay dikdörtgenin içerisine aynı formda biraz daha küçük olacak şekilde iki yanda tahrirli lacivert renk kuzu çekilerek oluşturulan yatay dikdörtgenin zemini altın ile bezenip üzerine üstübeç mürekkebi kullanılarak yazılan kufi yazının arkasında kalacak şekilde serbest kompozisyonda bünyeli (yalın) rumiler yapılmış olup zamanla yazı ve tezyinat bozulmalara maruz kalmıştır.

Yatay dikdörtgenin alt ve üst tarafında armudi formda salbek'i andıran tasarım yapılmış olup zemini altın ile bezenmiştir. Bu armudi formun içerisine $\frac{1}{2}$ formda lacivert renkte bünyeli (yalın) rumi motifi ile bezeme yapılmış olup zamanla bozulmalara maruz kalmıştır. Yatay dikdörtgenin ve armudi formdaki salbekleri içerisine alan armudi formdaki şemsenin zemin rengi lacivert olup içerisine $\frac{1}{4}$ tasarım ile bünyeli (yalın) rumi, sencide rumi ve orta bağ motifleri ile $\frac{1}{4}$ serbest kompozisyonda tasarım oluşturulup altın ile işlenerek siyah is mürekkebi ile tahrirlenmiştir.

Lacivert zemin üzerindeki altın rumiler ile oluşturulan kompozisyonun hemen ardından armudi formdaki şemseyi çevreleyen ve rumi motiflerini içerisine alan iki yanı tahrirli altın kuzu ile çevrili kalın yeşil renkte cetvel yapılmış olup içerisine (+)-(:) şekilleri yapılarak bezenmiştir. Bu kalın cetvel ardında aynı formda bu cetvelden daha ince lacivert ren kuzu çekilmiş olup bir miktar boşluk bırakılarak tekrar lacivert renk iplik çekilerek tekrar boşluk bırakılmıştır. Hemen ardından yine aynı renkte ince bir iplik çekilip üzerine salyangozlar yerleştirilip armudi formdaki şemsenin alt ve üstüne gelecek şekilde dönemin tezyinat anlayışına uygun tığlarla bezenerek tezyinat bitirilmiştir. Zahriye sayfasındaki armudi formda tezyinatın geneline bakıldığında Selçuklu dönemi bezeme ve motif karakteristik özellikleri görülmektedir.

Serlevha Tezhibi

Resim 3: 000598 Envanter nolu Kur'an-ı Kerim'in Serlevha Sayfası (DİB). Fotoğraf: Gülşen Aslan Elkuran

1b ve 2a varlığında çift sayfa olarak ilkil tezhip düzeni ile bezenen serlevha'nın yazı kısmı tezhibi tahrirli iki altın kuzunun arasında lacivert renk cetvelle çevrili 1b varlığındaki kare formda yazı alanına Fatiha suresinin bir ve ikinci ayetlerinden sonra üçüncü ayetin başlangıcı yazılmış olup pençhane durak tezyinatına uygun olarak sağ yöne doğru dönen ve merkezde buluşan penç motifini andıran altın zemin üzerine kahverengi mürekkep ile on bir adet sade rumi ile bezenmiş olup uçlarına lacivert renk noktalar konulmuştur. Yazının etrafı dendanlarla çevrilerek boşa kalan kısımlara orta bağ içerisinden iki yana açılan sade rumiler ile kompozisyon oluşturularak etrafları dendanlar ile çevrelenmiştir. Bu dendanların arasına altınla sık bir şekilde birbirine paralel ve aynı zamanda birbirini kesen çizgiler yapılarak hem zeminin görülmesi sağlanmış hem de üzerlerine yapılan lacivert renkte üç nokta (çintemani) bezemelerinin kendisini göstermesini sağlamış olup beynessutur tezhibi bitirilmiştir.

Tahrirli iki altın kuzunun arasında bulunan lacivert renk cetvelin hemen ardından alt ve üst tarafındaki sure başları dikdörtgen biçimde oluşturulan ara pervaza altın zemin üzerine anahtarlı zencerek yapılmıştır. Anahtarlı

Zencereğin çevrelediği varağın üst tarafındaki sure başının iki tarafında tahrirli altın kuzular ile çevrili lacivert renk cetvelin altında yine iki tarafında tahrirli altın kuzular çekilerek yeşil renk cetvel yapılmıştır. Bu cetvel üzerine (.'.'.') şeklinde bezemeler yapılmıştır. Tahrirli altın kuzular ile çevrili cetvellerin ardından oluşan yatay dikdörtgen alana $\frac{1}{4}$ formda tahrirli altın ile dendanlı tasarım oluşturulmuştur. Altın dendanın içerisinde kalın alanın zemini lacivert renk ile boyanıp üzerine tahrirli altın rumiler ile yazının arkasında kalacak şekilde serbest kompozisyonda tasarım yapılarak bezenmiştir. Altın Rumilerin ve lacivert zemin üzerine üstübeç mürekkebi kullanılarak kufi hat çeşidi ile surenin ismi yazılmıştır. Dendanlarla ayrılan yatay dikdörtgenin sağ ve sol kenarında kalan alana siyah ren zemin üzerine altın rumiler ile $\frac{1}{4}$ simetrik bezeme yapılmıştır. Aynı tasarım anlayışı 2a varağında da uygulanmıştır.

Yazı sahasını sure başlarına ara pervazdaki anahtarlı zencerekle sayfanın üç tarafını çevreleyen tahrirli altın kuzu ile bezemeler yapılmış ve tekrar altın kuzu şeklinde cetvel çekilmiştir. Ara pervazdan sonra yapılan dış pervaz tezhibi ilkil formda olup lacivert renk zemin üzerine $\frac{1}{4}$ formda serbest helezonlar üzerine rumi motifleri yerleştirilerek helezonların kesişme noktalarıyla yatay "S" biçiminde lacivert renk zeminde siyah renk zemin ayrımı oluşturulması sağlanmıştır. Ara pervazı üç taraftan çevreleyen dış pervazdaki rumi tasarımıyla bağlı olarak lacivert zeminli dairenin içerisine altın ve yeşil renk kullanılarak rumiler $\frac{1}{2}$ formda serbest kompozisyonda tasarım yapılarak bezenmiştir. Dış pervazın tamamını ve lacivert zeminli daireyi çevreleyecek şekilde lacivert renkte ince bir kuzu çekilip aynı renkteki bu kuzunun üzerine sayfanın sırt kısmında bulunan dikey lacivert renk cetvel eklenmiştir. Sayfanın kenarlarına doğru uzanan uzun, kısa çizgiler ve noktalardan oluşan, dönemin karakteristik özelliklerini yansıtan ve tezhipli alandan boş sayfaya gözün rahat geçmesini sağlayan tığlarla bezenmiştir.

Sure Baş Tezhibi

İlkil sure başı düzeninde tertip edilen 2b varağındaki tezyinat klasik üslupta bezenmiştir. Altındaki yatay dikdörtgenin ortasında lacivert renk zemin üzerine üstübeç mürekkep ile surenin ismi yazılarak siyah tahrirli beyaz renk dendanlarla zemin ayrımı yapılmıştır. Siyah zeminde ve lacivert zeminde bünyeli (yalın) rumi motiflerinden oluşan desen yer almaktadır. Lacivert renk zemin üzerindeki yazının arkasında kalacak biçimde $\frac{1}{2}$ serbest kompozisyonda desen tasarımı yapılarak sağ ve sol tarafta bulunan tahrirli beyaz renk dendanlarla ayrılarak siyah ren zemin oluşturulan alana lacivert ren zemine yapılan desenin bir bağlantısı olarak $\frac{1}{4}$ formda tasarlanan altın rumiler bulunmaktadır. Sure başını çevreleyen iki tarafında tahrirli yeşil renk cetvel yapılarak üzerine (+)-(:) şeklinde bezemeler yapılmıştır.

Yazı sahasını çevreleyen iki tarafı da tahrirli altın kuzunun içerisine yazılan bakara suresinin başlangıç ayetleri ve besmele ilkil sure başı tezhibinin arasında kalan yazıyı çevreleyecek şekilde dendanlar çizilmiştir. İçerisine sık bir şekilde birbirine paralel aynı zamanda birbirini kesen altın çizgiler çizilmiş olup üzerine lacivert renk üç nokta (çintemani) ve rumiler ile süslenmiştir.

Üsteki ilkil pafta $\frac{1}{2}$ simetrik sağ ve sola doğru devam eden ulama kompozisyon ile tasarlanmış ve bu kısım altın helezonlar üzerine bünyeli (yalın) rumiler ile bezeme yapılmıştır. Üst paftadaki zemini lacivert renk olup üzerine yapılan raport bünyeli (yalın) rumiler ile siyah ve kırmızı kahve renk zemin ayrımı yapılmıştır. İlkil sure başının en üstünde lacivert renk zeminle aynı renkte ve varağı çevreleyen iki tarafı da tahrirli altın kuzu ile birleşen varağın yukarısına doğru uzanan uzun, kıza çizgilerden ve noktalardan oluşan tığlar yapılmıştır.

Resim 4: 000598 Envanter nolu Kur'an-ı Kerim'in Sure Baş Sayfası (DİB). Fotoğraf: Gülşen Aslan Elçiran

Sonuç

Diyanet İşleri Bakanlığı Yazma Eserler Kütüphanesi içerisinde bulunan el yazması eserlerin aralarında yapılan araştırmalar sonucunda bulunan tezyinatlı Kur'an-ı Kerim'lerden 000598 envanter numaralı el yazması eseri tezyinat durumu, renk, desen, kompozisyon özellikleri ve kitap sanatları bakımından ele alınarak incelenmiştir. Araştırmaya konu olan Kur'an-ı Kerim 9 satırlık sayfa düzeninde Reyhani hat çeşidi ile yazılmış olup iki tarafı da siyah renk tahrirli altın cetveller ile çevrelenmiştir. El yazması eser ii+ 465 varaktan oluşup zahriye, serlevha ve Bakara suresinin sure başı bezenmiştir. Diğer sure başları siyah tahrirli altın cetvel içerisine altınla yazılarak, hatime sayfası da bezemesiz olarak yazılmıştır. Eser'in müstensih Abdurrahim el-Halvetî b. Şemsüddin et tebrizi'dir. Eser'in incelenen çeşitli alanlarında altın ve lacivert renklerinin ağırlıklı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Eserin ilkil tezhip düzenine göre düzenlenen serlevha tezhibi motif kave kompozisyon olarak Selçuklu döneminin özelliklerini yansıttığı görülmüştür. Ayetlerin yazılı olduğu kısım beynessutur tekniği ile bezenmiştir. İlkil düzenine göre düzenlenen serlevha sayfasındaki Fatiha suresi iki sayfa halinde yazılmış olup ayetler bezeme ile beraber bir bütünlük sağlayıp Selçuklu döneminin karakteristik özelliklerinden olan Rumi motifleri ile bezenmiştir. Fatiha suresinden sonra gelen Bakara suresinin ilk ayetlerinin bulunduğu sayfanın en üstüne ilkil forumda sure başı tezhibi yapılmıştır. Eserdeki renk ve motif birliğine bakılarak Selçuklu dönemi tezhip anlayışı ile tezyin edildiği anlaşılmıştır. Eser'in Zahriye sayfasındaki beyzi (Armudi) formda yapılan lacivert renk zeminli bezemeye ve diğer sayfalardaki bezemelere bakıldığında bu eserin tezhip özelliklerinin XIV-XV. yüzyıl tezhip düzeninde tezyin edildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Kaynaklar

- Aslan Elkıran, Gülşen., Ankara Vakıf Eserleri Müzesi'nde Bulunan Tezhipli Eserlerin Süsleme Özellikleri. T.C Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü El Sanatları Eğitimi Anabilim Dalı Geleneksel Türk El Sanatları Bilim Dalı, Doktora / Sanatta Yeterlik Tezi, 2012.
- Aşıcı, Seher., Fatih Devri Tezhip Üslubu. T.C Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Geleneksel Türk El Sanatları Anasanat Dalı Tezhip-Süsleme Programı Sanatta Yeterlik Tezi. 2007.
- Bakır Turan, Sitare., "Geçmişten Günümüze Türk Çini Sanatında Tasarım". 2000'li Yıllarda Türkiye'de Geleneksel Türk El Sanatlarının, Sanatsal, Tarımsal ve Ekonomik Boyutu Sempozyumu Bildirileri, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı, 1999.
- Mülayim, Selçuk., Anadolu Türk Mimarisinde Geometrik Süslemeler. (Selçuklu Çağı). Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1982.
- Öztürk, Mahmut Sami., ve Türkoğlu, Mustafa Türker., "Anadolu Selçuklu Sanatı Geometrisinin Günümüz Kent Estetiğinde Uygulanabilirliği (Konya İli Örneği)" . iDiL Dergisi 6.28 (2016), ss. 172-173.
- Ünver, Süheyl., İlim ve Sanat Tarihimizde Fatih Sultan Mehmet, İstanbul, İstanbul Üniv. Yay. No.545, 1953.
- <https://teftis.ktb.gov.tr/yazdir?D7E88C9951A234C8BCADFB7463CDD648>
- <http://www.yazmalar.gov.tr/sayfa/yazma-kitaplar/9>
- <https://yazmaeserler.diyanet.gov.tr/details?id=2815&materialType=YE&query=000598>

Görsel Kaynaklar

- Resim 1: Gülşen Aslan Elkıran, Diyanet İşleri Başkanlığı Yazma Eserler Kütüphanesinden alınan eserin cild görseli (DİB)
- Resim 2: Gülşen Aslan Elkıran, Diyanet İşleri Başkanlığı Yazma Eserler Kütüphanesinden alınan eserin zahriye sayfası görseli (DİB)
- Resim 3: Gülşen Aslan Elkıran, Diyanet İşleri Başkanlığı Yazma Eserler Kütüphanesinden alınan eserin serlevha sayfası görseli (DİB)
- Resim 4: Gülşen Aslan Elkıran, Diyanet İşleri Başkanlığı Yazma Eserler Kütüphanesinden alınan eserin surebaşı sayfası görseli (DİB)

THE EVALUATION OF THE QURAN WITH INVENTORY NUMBER 000598 IN THE MANUSCRIPT LIBRARY OF DIB IN TERM OF ART OF ILLUMINATION

Gülşen ASLAN ELKIRAN

ABSTRACT

Manuscripts are the most important parts of the cultural heritage. Manuscripts are kept in various libraries and museums in Turkey. The study aimed to evaluate the art of illumination of the Quran with inventory number 000598 in the Manuscript Library of the Directorate of Religious Affairs. The visual materials obtained as a result of the research conducted in the library. The study was conducted according to the descriptive research method. The line type used in manuscript is the Reyhani line, one of the Hüsnü Hat types. During the examination of color and motif features was determined that it reflects the characteristics of the Seljuk period. The colors used in illuminated pages generally preserve their liveliness, although a little wear on the manuscript the general condition is good.

Key Words: Quran, illumination, manuscript